

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr 709
Rady Miasta Konina
z dnia 29 stycznia 2014r.

w sprawie odpowiedzi na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa

Prokurator Rejonowy w Koninie zwrócił się do Rady Miasta Konina z wezwaniem z dnia 12 grudnia 2013 r. sygn. akt Pa 81/13 do usunięcia naruszenia prawa przez uchylenie § 1, § 3, § 4 oraz § 6 Załącznika do Uchwały Nr 336 Rady Miasta Konina z dnia 15 września 2004 r. w sprawie organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Koninie, jako niezgodnych z prawem.

Zdaniem Prokuratora wskazane powyżej przepisy uchwały rażąco naruszają prawo - tj. art. 97 ust.5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, które polega na przekroczeniu delegacji ustawowej poprzez wskazanie zakresu rehabilitacji oraz powtórzeniu treści zapisów ustawowych.

Odnosząc się do wniosku Prokuratora należy stwierdzić, że z uwagi na aktualny stan prawny brak jest podstawy prawnej do uchylenia wskazanych przez Prokuratora przepisów uchwały Nr 336 z dnia 15 września 2004 r., a wezwanie do usunięcia naruszenia prawa jest w związku z tym **bezpprzedmiotowe**.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art.97 ust.5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Zgodnie z art.18 ust.1 pkt 3 i 5 ustawy o pomocy społecznej organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3), prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5) należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę. Z powyższego wynika zatem, iż rada gminy (powiatu) nie ma w aktualnym stanie prawnym kompetencji do ustalania wskazanych wyżej zasad odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, domach samopomocy itp. dla osób z zaburzeniami psychicznymi, gdyż kwestia ta nie jest objęta zakresem zadań własnych gminy, lecz zakresem zadań zleconych.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w uzasadnieniu wyroku IV SA/Gl 458/08 z dnia 26 lutego 2009 r. stwierdził, iż unormowanie z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej w sposób wyraźny zawęża zakres kompetencji organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego wyłącznie do tych instytucji, których prowadzenie mieści się w zakresie zadań własnych gminy lub powiatu. W dniu podejmowania przez Radę Miasta Konina Uchwały Nr 336, z przepisu obowiązującego wtedy art. 97 ust.5 ustawy o pomocy społecznej wynikała kompetencja rady powiatu lub rady gminy do ustalania w drodze uchwały organizacji oraz szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, mieszkaniach chronionych i ośrodkach interwencji kryzysowej.

Treść art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej została zmieniona z dniem 15 marca 2007 r. przez art.1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. (Dz. U. Nr 36, poz.226).

W aktualnym stanie prawnym zasady odpłatności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 51b ust.1 ustawy o pomocy społecznej odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 250% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt 1 i 2. Decyzję o skierowaniu do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i decyzję ustalającą odpłatność za korzystanie z usług w tych ośrodkach wydaje właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej lub zlecającej prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art.51b ust.5 ustawy o pomocy społecznej). Organ, o którym mowa w ust. 5, może zwolnić osoby zobowiązane do odpłatności za usługi w ośrodkach wsparcia, na ich wniosek, częściowo lub całkowicie z tej odpłatności. Przepis art.64 stosuje się odpowiednio (art.51b ust.6 ustawy o pomocy społecznej).

Zgodnie z brzmieniem § 32 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100, poz. 908) jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego.

Należy zauważyć, że na skutek zmiany treści przepisu art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego są upoważnione do ustalenia w drodze uchwały, ale jedynie w zakresie zadań własnych, szczegółowych zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Na skutek nowelizacji przepisów ustawy o pomocy społecznej nastąpiła istotna zmiana zakresu spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytycznych dotyczących treści tego aktu. W takiej sytuacji ocena skutków zmiany musi być dokonywana poprzez zestawienie merytorycznej treści dotychczasowego aktu wykonawczego z nową treścią przepisu upoważniającego.

Z dniem wejścia w życie noweli przepisu upoważniającego dotychczasowy akt wykonawczy traci moc obowiązującą w takim zakresie, w jakim stał się sprzeczny ze znowelizowanym przepisem upoważniającym. Ponieważ zasada ta wynika z przepisów Konstytucji, nawet ustawodawca nie może zdecydować o dalszym obowiązywaniu dotychczasowego aktu wykonawczego w tej części, która stała się sprzeczna z przepisem upoważniającym. W zakresie, w jakim dotychczasowe akty wykonawcze są sprzeczne ze znowelizowanym upoważnieniem, tracą one moc w dniu wejścia w życie zmian, a w pozostałym zakresie obowiązują one nadal i nie ma potrzeby utrzymywać ich w mocy.

W związku z powyższym w niniejszej sprawie znajduje zastosowanie reguła walidacyjna, zgodnie z którą, jeżeli zmieniono treść przepisu upoważniającego do wydania danego aktu w taki sposób, że zmieniono zakres spraw, które przekazano do uregulowania, to taki akt wykonawczy przestaje obowiązywać.

Zgodnie z § 143 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) do aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w dziale VI, z wyjątkiem § 141 w dziale V, z wyjątkiem § 132, w dziale II oraz w dziale I rozdziały 2-7, a do przepisów porządkowych - również w dziale I rozdział 9, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że Uchwała Nr 366 Rady Miasta Konina straciła moc *ex lege*, zatem brak jest podstaw prawnych do uchylania wskazanych w wezwaniu Prokuratora Rejonowego w Koninie zapisów Uchwały Rady Miasta Konina Nr 336 z dnia 15 września 2004 r.

Mając na uwadze powyższe wezwanie do usunięcia naruszenia prawa nie może zostać uwzględnione, w związku z czym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Zastępca Prezydenta Miasta Konina /-/ *Sławomir Lorek*